

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

Rīgā

UZZIŅA

11.07.2017. Nr. 30.1-8.5/175062

AS “...”
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis AS “...” (reģ. Nr....) (turpmāk – Iesniedzējs) 2017.gada 13.jūnija iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu izklāstu.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par nodokļu piemērošanu darbinieku veselības apdrošināšanai.

Iesniedzējs ir noslēdzis līgumu par 136 darbinieku veselības apdrošināšanu (bez līdzekļu uzkrāšanas) uz gadu (no 09.11.2016. līdz 08.11.2017.), un visa apdrošināšanas prēmija tika samaksāta 2016.gada novembrī. Vienas polises cena ir 299,00 EUR.

Iesniedzējs norāda, ka likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta piektajā daļā noteikts, ka no maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētos privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētā apdrošināšanas sabiedrībā iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas, kuras kopā nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, un iemaksātās dzīvības (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas, kas nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, bet ne vairāk kā 426,86 euro gadā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) darbības termiņš dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) nav īsāks par pieciem gadiem;

2) darbības termiņš dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumam (bez līdzekļu uzkrāšanas) nav īsāks par vienu gadu.

2017.gada 9.jūnijā darbinieks A pārtrauca darba attiecības ar Iesniedzēju (polises summa nepārsniedza 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā, t.i., 2017. gadā).

Pārtraucot darba attiecības, Iesniedzējs un darbinieks var vienoties par vienu no 4 variantiem:

1. veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A, noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju un pamatojoties uz izsniegto kredītrēķinu neizmantoto veselības polises prēmijas daļu apdrošināšanas kompānija atgriež Iesniedzējam);

2. veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A un noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju neizmantoto veselības polises prēmijas daļa tiek izmantota agrāk neapdrošināta darbinieka B apdrošināšanai);

3. veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, darbinieks A izpērk polisi par tās neizmantotās daļas vērtību kompensējot Iesniedzējam līdzekļus par periodu no darba attiecību pārtraukšanas dienas līdz polises termiņa beigām;

4. veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, polise paliek darbiniekam A bez samaksas ieturēšanas no darbinieka.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par šādiem jautājumiem:

1. Vai atsevišķas polises ar sākotnējo termiņu 1 gads pārtraukšana, saistībā ar darba attiecību pārtraukšanu, tiek uzskatīta kā līguma laušana un nav piemērojama likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektā daļa*No maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā..... iemaksātās.....veselības vai nelaiemes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas, kas nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, bet ne vairāk kā 426,86 euro gadā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:.....2) darbības termiņš dzīvības, veselības un nelaiemes gadījumu apdrošināšanas līgumam (bez līdzekļu uzkrāšanas) nav īsāks par vienu gadu, kā rezultātā izmantotā polises prēmijas daļa nav izslēdzama no ienākumiem par kuriem maksā algas nodokli?*

2. Gadījumā, ja Iesniedzējs no augstāk aprakstītajiem izvēlas variantu Nr.1, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A, noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju un pamatojoties uz izsniegto kredītrēķinu neizmantoto veselības polises prēmijas daļu apdrošināšanas kompānija atgriež Iesniedzējam) vai izmantotā veselības polises prēmijas daļa ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas zemāk aprakstītajā kārtībā?

Pārtraucot darba attiecības ar darbinieku A, izmantotā polises prēmijas daļa tiek uzskaitīta kā darbinieka gūtais ienākums un no izmantotās polises daļas ir jāietur nodokļi, veicot šādus aprēķinus:

Polises summa, kas attiecas uz periodu no 01.01.2017. līdz 08.11.2017. (312 dienas) ir 255,58 EUR. (Polises summa nepārsniedz 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā).

255,58/312=0,819167 EUR dienā

Ja darba attiecību pārtraukšanas datums ir 09.06.2017, tātad darba attiecības pastāvējušas 160 kalendāra dienas.

*$0,819167 \times 160 = 131,07$ EUR apliekamā polises summas daļa kas izmantota.
 $131,07 \times 10,50\% = 13,76$ EUR = darba ņēmēja sociālais nodoklis ($131,07 - 13,76$) $\times 23\% = 26,98$ EUR = iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Kopā par polisi (par labumu ko darbinieks bija guvis no darba devēja) ir jāietur no darbinieka $13,76 + 26,98 = 40,74$ EUR*

$131,07 \times 23,59\% = 30,92$ EUR = darba devēja sociālais nodoklis

3. Gadījumā, ja Iesniedzējs no augstāk aprakstītajiem izvēlas variantu Nr.2, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A un noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju neizmantojot veselības polises prēmijas daļa tiek izmantota agrāk neapdrošināta darbinieka B apdrošināšanai).

Vai izmantotā veselības polises daļa ir uzskatāma par darbinieka A un darbinieka B gūto ienākumu, par kuru ir maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas?

4. Gadījumā, ja Iesniedzējs no augstāk aprakstītajiem izvēlas variantu Nr.3, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, darbinieks A izpērk polisi par tās neizmantojotās daļas vērtību kompensējot Iesniedzējam līdzekļus par periodu no darba attiecību pārtraukšanas dienas līdz polises termiņa beigām.

Vai izmantotā veselības polises daļa ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru ir maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas?

5. Gadījumā, ja Iesniedzējs no augstāk aprakstītajiem izvēlas variantu Nr.4, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, polise paliek darbiniekam A bez samaksas ieturēšanas no darbinieka.

Vai izmantotā veselības polises daļa ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru ir maksājams iedzīvotāju ienākuma un sociālais nodoklis?

Vai atlikusī veselības polises daļa ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru ir maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietvertu faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, sniedz šādu uzziņu.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektajā daļā noteikts, ka no maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētos privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētā apdrošināšanas sabiedrībā iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas, kuras kopā nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, un iemaksātās dzīvības (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas, kas nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, bet ne vairāk kā 426,86

euro gadā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) darbības termiņš dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) nav īsāks par pieciem gadiem;

2) darbības termiņš dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumam (bez līdzekļu uzkrāšanas) nav īsāks par vienu gadu;

3) dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līguma noteikumi paredz, ka apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas gadījumu izmaksā apdrošinātajai personai (vai tās labuma guvējam), citas summas, kas saistītas ar līguma darbību vai tā pārtraukšanu, izmaksā darba devējam (apdrošinājuma ņēmējam), un neparedz aizdevumu izsniegšanu apdrošinātajām personām.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu.

Savukārt likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14.panta septītajā daļā noteikts, ka šā panta pirmajā daļā noteiktajā obligāto iemaksu objektā netiek ietvertas darba ņēmēja labā veiktās darba devēja iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētajiem pensiju plāniem, iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un iemaksātās dzīvības, veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summas saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteikumiem.

Tādējādi, ja darbinieka labā veikto veselības apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju maksājumu kopsumma par taksācijas gadu neatbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nosacījumiem, apdrošināšanas maksājumu pārsnieguma daļa ir darbinieka ienākuma daļa, kas gūta uz darba attiecību pamata, par kuru veicami algas nodokļa maksājumi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Atbildot uz Iesniedzēja pirmo jautājumu, paskaidrojam.

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka ir noslēdzis līgumu par 136 darbinieku veselības apdrošināšanu (bez līdzekļu uzkrāšanas) uz gadu (no 09.11.2016. līdz 08.11.2017.) un visa apdrošināšanas prēmija tika samaksāta 2016.gada novembrī, vienas polises cena ir EUR 299,00.

Atsevišķas polises ar sākotnējo termiņu 1 gads pārtraukšana, saistībā ar darba attiecību pārtraukšanu, nav uzskatāma par veselības apdrošināšanas līguma, kas noslēgts uz gadu ar apdrošinātāju, laušanu, un Iesniedzējam ir jāpiemēro nosacījumi, kas minēti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektajā daļā.

Atbildot uz Iesniedzēja otro jautājumu, paskaidrojam.

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka 2017.gada 9.jūnijā darbinieks A pārtrauca darba attiecības ar Iesniedzēju (polises summa nepārsniedza 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā, t.i., 2017. gadā).

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (turpmāk - Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899) 30.punktā noteikto, piemērojot likuma 8.panta piekto daļu, ja saskaņā ar darba devēja noslēgto dzīvības apdrošināšanas līgumu (ar līdzekļu uzkrāšanu) vai veselības apdrošināšanas līgumu, vai līgumu par iemaksām privātajā pensiju fondā apdrošināšanas prēmiju maksājumi vai

iemaksas privātajā pensiju fondā darbinieka labā tiek izdarītas reizi gadā vai vairākas reizes gadā, sadalot gada maksājumu daļās, apdrošināšanas prēmiju un iemaksu privātajos pensiju fondos attiecība pret darbinieka bruto darba samaksu taksācijas gadā tiek noteikta **divējādi**. Ja darba devējs apdrošināšanas prēmiju maksājumus vai iemaksas privātajos pensiju fondos ir veicis par taksācijas gadu un pēctaksācijas gadu, tad taksācijas gadā, nosakot izdarīto maksājumu attiecību pret darbinieka bruto darba samaksu taksācijas gadā, ņem vērā tikai to maksājumu daļu, kas attiecas uz taksācijas gadu. Ja darba devējs veicis maksājumus par pirmstaksācijas gadu un taksācijas gadu, tad taksācijas gadā, nosakot izdarīto maksājumu attiecību pret darbinieka bruto darba samaksu taksācijas gadā, ņem vērā visus maksājumus. Ja maksājumu summa pārsniedz 10 % no darbinieka bruto darba samaksas taksācijas gadā, pārsnieguma summa tiek iekļauta darbinieka gada apliekamajā ienākumā taksācijas gada pēdējā mēnesī un no tās tiek ieturēts nodoklis (likuma 8.panta piektās daļas piemērošanas piemēri – šo noteikumu 1.pielikumā (4., 5. un 7. piemērs)).

Ņemot vērā minēto, ja Iesniedzējs veselības apdrošināšanas maksājumus veicis par taksācijas gadu un pēctaksācijas gadu, tad taksācijas gadā, nosakot izdarīto maksājumu attiecību pret darbinieka bruto samaksu taksācijas gadā, ņem vērā tikai to maksājumu daļu, kas attiecas uz taksācijas gadu.

Tādējādi, ja Iesniedzējs izvēlas iesniegumā minēto variantu Nr.1, t.i. veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A, noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju un pamatojoties uz izsniegto kredītrēķinu neizmanto to veselības polises prēmijas daļu apdrošināšanas kompānija atgriež Iesniedzējam) izmantotā veselības polises prēmijas daļa, kas attiecas uz darbinieku ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru nav maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ja izmantotā veselības polises prēmijas daļa (131,07 *euro*) nepārsniedz ierobežojumu 255,58 *euro* (attiecas uz taksācijas gadu) un nepārsniedz 10% no darbinieka algas (Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka polises summa nepārsniedz 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā).

Atbildot uz Iesniedzēja trešo jautājumu, paskaidrojam.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 31.punktā noteikto, piemērojot likuma 8.panta piekto daļu, darba devēja darbinieka labā veiktajiem apdrošināšanas prēmiju maksājumiem, ja darba līgums starp darba devēju un darbinieku tiek pārtraukts, bet apdrošināšanas līgums tiek pārjaunots uz attiecīgā darbinieka jauno darba devēju vai citu tā paša darba devēja darbinieku vai attiecīgais darbinieks pats to pārņem, uz darba līguma pārtraukšanas dienu tiek noteikta par darbinieku veikto maksājumu attiecība pret darbinieka bruto darba samaksas kopsummu darba līguma pārtraukšanas gadā. Ja apdrošināšanas prēmiju maksājumu summa pārsniedz likumā noteikto ierobežojumu, pārsnieguma summa tiek aplikta ar nodokli. Ja apdrošināšanas prēmiju maksājumi darbinieka labā veikti saskaņā ar dzīvības (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumu un kopējā apdrošināšanas prēmiju maksājumu summa ir pārsniegusi gadam noteikto 426,86 *euro* ierobežojumu, ar nodokli tiek aplikta pārsnieguma summa.

Gadījumā, ja Iesniedzējs izvēlas iesniegumā minēto variantu Nr.2, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība tiek pārtraukta (no veselības apdrošināšanas polises tiek izslēgts darbinieks A un noslēdzot papildus vienošanos ar apdrošināšanas kompāniju

neizmantotā veselības polises prēmijas daļa tiek izmantota agrāk neapdrošināta darbinieka B apdrošināšanai), tad izmantotā veselības polises daļa (131,07 *euro*), ir uzskatāma par darbinieka A ar nodokli neapliekamu ienākumu, ja nepārsniedz ierobežojumu 255,58 *euro* (attiecas uz taksācijas gadu) un nepārsniedz 10% no darbinieka algas (Iesniedzējs norāda iesniegumā, ka polises summa nepārsniedz 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā).

Darbiniekam B (atlikusī apdrošināšanas prēmijas daļa 124,51 *euro* (255,58 – 131,07)) ir uzskatāma par darbinieka B ar nodokli neapliekamu ienākumu, ja nepārsniedz ierobežojumu 124,51 *euro* un nepārsniedz 10% no darbinieka algas.

Atbildot uz Iesniedzēja ceturto jautājumu, paskaidrojam.

Gadījumā, ja Iesniedzējs izvēlas iesniegumā minēto variantu Nr.3, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, darbinieks A izpērk polisi par tās neizmantotās daļas vērtību kompensējot Iesniedzējam līdzekļus par periodu no darba attiecību pārtraukšanas dienas līdz polises termiņa beigām, tad izmantotā veselības polises daļa (131,07 *euro*) ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru nav maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ja prēmijas nepārsniedz 131,07 *euro* un nepārsniedz 10% no darbinieka darba algas (Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka polises summa nepārsniedz 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā).

Savukārt par neizmanto veselības apdrošināšanas polises daļu 124,51 *euro* (124,51=255,58-131,07), kas tiek izpirkta no Iesniedzēja, Iesniedzējs izsniedz izziņu darbiniekam A, ka viņš ir samaksājis par konkrēto veselības apdrošināšanas polisi 124,51 *euro*.

Atbildot uz Iesniedzēja piekto jautājumu, paskaidrojam.

Gadījumā, ja Iesniedzējs izvēlas iesniegumā minēto variantu Nr.4, t.i., veselības apdrošināšanas polises darbība netiek pārtraukta, polise paliek darbiniekam A bez samaksas ieturēšanas no darbinieka, tad izmantotā veselības polises daļa (131,07 *euro*) ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru nav maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ja prēmija nepārsniedz 131,07 *euro* un nepārsniedz 10% no darbinieka darba algas (Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka polises summa nepārsniedz 10% no darbiniekam aprēķinātās bruto samaksas taksācijas periodā).

Savukārt atlikusī veselības polises daļa (124,51 *euro*) ir uzskatāma par darbinieka A gūto ienākumu, par kuru ir maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Uzziņas sniegšanai piemērotās tiesību normas: Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta piektajā daļā, likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta pirmā un septītā daļa, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 30., 31.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu.

Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I.Cīrule

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU